

SVATÁ HORA

ČÍSLO 6 • 2006

Rozhovor s P. Stanislavem Liškou

Modlitba přes internet

Radujte se v Pánu

Sv. František Xaverský a Góa

Žehnání vína

Katecheze o mši svaté XXII.

BASILICA
A. D. 1915.

Věčné „dnes“ Boha sestoupilo do pomíjejícího „dnes“ tohoto světa a vtahuje tak naše plynoucí „dnes“ do stále trvajících Božího „dnes“. Bůh je tak velký, že může být malý. Bůh je tak mocný, že se může stát bezmocným a jako bezmocné děťátko přijít k nám, abychom ho mohli milovat. Bůh je tak dobrý, že se vzdává svého božského lesku a sestupuje do stáje, abychom ho dokázali najít a tak se také jeho dobro dotkla nás, nás rozžehla a skrze nás dále působila.

Benedikt XVI.

**POŽEHNANÉ VÁNOCE A BOŽÍ VEDENÍ V ROCE 2007
VŠEM ČTENÁŘŮM PŘEJÍ
SVATOHORŠTÍ REDEMPTORISTÉ A JEJICH SPOLUPRACOVNÍCI**

OBSAH

Úvodník

Vydržme a těšme se! **3**

Naše pravidelné otazníky

Rozhovor s P. Stanislavem Liškou **4**

Zprávy

Zprávy ze Svaté Hory **11**

Zprávy z Matice Svatohorské **11**

Opravy na Svaté Hoře **12**

Modlitba přes internet **13**

Zamyšlení

Praskající oheň **14**

Spiritualita

Radujte se v Pánu **15**

Svatý František Xaverský a Góa **17**

Žehnáni vína o svátku sv. Jana **20**

Dobrá kniha... **22**

Katecheze o mši svaté XXII. **23**

Informace

Bohoslužby, exercicie, úřední hodiny **24**

Detail kování mříže
v sakristii baziliky

Fotografie na 1. straně obálky:

Petr Brandl (1668-1735), Zvěstování (Pražská kaple)

Fotografie v časopise:

Stanislav Příbyl,

Miroslav Zelenka a archiv Svaté Hory

Vydržme a těšme se!

Jak už to bývá v posledních letech zvykem, křičí na nás Vánoce ze všech koutů už od října. Lidé nakupují jak zběsilí. Někdy mám pocit, že musí v nejbližších chvílích vypuknout válka. A jak to vypadá v den Slavnosti Narození Páně? U popelnic se objevují první vánoční stromky. Lidé už jsou přesyceeni.

Je to dobře nebo špatně? Pokud – jak my křesťané víme – je Slavnost Narození Páně 25. prosince, je to špatně.

Často jsme tázáni, co je to ten advent a jak ho dobře prožít. Nejlepší odpovědí je vlastní život.

Advent je doba, kdy se těšíme. Nejen na Vánoce s veškerou jejich barevností, pohodou až kyčovitostí, ale na příchod Božího Syna. Je vždycky krásné a rozto milé, když se narodí malé dítě, ale v případě Ježíšově to bylo za dramatických okolností. Maria ani Josef určitě nesdíleli náš pocit pohody, dostatku a sytosti. Chyběl jim domov. Proto je na místě u křesťanových Vánoc spíše tichý údiv a vnitřní radost než hlučná oslava.

Od této atmosféry se odvíjí i duch křesťanského adventu. Má to být doba, kdy se těšíme a naplňujeme vnitřní radostí. Svě místo zde má nejen kajícnost jakožto příprava na dobré přijetí Hosta, ale i vynalézavost při přípravě na obdarování toho druhého. Má to být doba, kdy nejen uklízíme a nakupujeme dárky, ale kdy obdarujeme druhého i svým časem a svou pozorností. K adventu patří účast na rožátní mši místo dlouhého spánku, povídání a vyprávění v rodinném kruhu místo dívání se na televizi, vyrábění dárků místo jednoho megalomanského nákupu v hypermarketu.

A potom přijde Svatá noc. Tam teprve má své místo oslava. Může být tichá, jako v případě Svaté Rodiny. Bude to však okamžik našeho vnitřního proměnění a pokoje, chvíle, kdy i my uslyšíme chvalozpěv andělů na Boží velikost a přání pokoje všem lidem dobré vůle.

Moje výzva pro letošní advent tedy zní: Vydržme a těšme se!

P. Stanislav Příbyl, CSsR

Do toho potoka nelezu, raději se nechám zastřelit

Všichni jsme asi znali pana biskupa Antonína Lišku. Ale málokdo ví, že má bratra Stanislava. Krátce po roce 1950 emigroval a nakonec se stal knězem – redemptoristou v Kanadě v provincii Edmonton. Jednou za pár let se vydává na cestu do České republiky za svými příbuznými a na dovolenou. Při jedné z těchto příležitostí, o svátku sv. Alfonse, kdy navštívil Svatou Horu, jsem si nechal vyprávět jeho zajímavý životní příběh...

Otče Stanislave, jak vypadl život u vás doma, když jste byli děti? Jaké máte vzpomínky na své sourozence a jak vypadal duchovní život ve vaší rodině?

Z dětství si toho moc nepamatuji. Pamatuji si jen dobu po válce. Jednou, když přijel Mons. Eltschkner, světitel biskup pražský, k nám na biřmování, tak nás bylo ze všech okolních vesnic tisíc dvě stě biřmovanců.

Ministroval jsem. Vzpomínám si ovšem, že jsme se nikdy nenaučili všechny ty latinské odpovědi, které ministranti museli umět, z paměti. Zvláště pak Suscipiat Dominus. To jsme říkali jen Suscipiat Dominus, potom něco zabručeli a zase na konci jsme se chytli. Nevím přesně, jak dlouho jsem byl ministrantem.

Pamatuji si až dobu, kdy byl Frantík už pryč, pak i Toník, asi i Maruš, tak jsme se úplně dobře neznali. Člověku to alespoň tak připadá.

Doma jsme chodili do kostela jen v neděli. Nepamatuji si, že bychom šli na mši svatou ve všední den, ačkoli byl kostel hned za rohem. To jedině v adventu, kdy jsme chodili na rořáty. V postní době jsme se zase spolu modlili růženec.

Jak vypadala vaše rodinná živnost, řeznictví?

Byli jsme řeznická rodina po několik generací, ale tatínkovi řeznictví za války zavřeli, když přišli nacisté. Prý nechtěli, aby bylo v jedné vsi tolik řeznictví – tehdy byli v Bohumilicích dva nebo dokonce tři řezníci. To naše bylo jen takové malé. Po válce už tatínek živnost neotevřel, poněvadž byl naštvaný, nechtěl totiž nalepovat potravinové lístky na archy... Když moji dva bratři Toník a Frantík šli studovat na kněze, zbýval jsem už jenom já, abych se stal řezníkem. Byli jsme totiž tři kluci a tři holky. Tatínek mě nenutil, ale já jsem stejně nechtěl studovat, a tak jsem se šel učit na řezníka.

Později, když už nebylo řeznictví, tak jsme se živili jako zemědělci. Myslím, že vlastní pole jsme moc neměli. Většina polí, která jsme obdělávali, patřila k faře. Bylo dobré, že pan farář nikdy nedbal na to, jestli dostal zaplacen nájem z těchto farních polí nebo ne. Nevím, kolik tenkrát naši platili za bratry, kteří studovali na gymnáziu redemptoristů v Libějovicích, ale vím, že když jsme jako děti, a to bylo za války, měli třeba dort nebo cukroví, tak to nejlepší se posílalo do Libějovic...

Řekl bych, že jsme měli šťastné dětství. Jak jsem už řekl, byli jsme tři kluci a tři holky. Nejstarší byl Frantík, pak Toník, Maruš, Miluš, já a nejmladší Anča. A ono se to střídalo, jeden byl po mamince a druhý po tatínkovi, i vzhledem...

Jak se vaši bratři dostali do Libějovic?

Nevím to přesně. Poslední lidové misie redemptoristů v Bohumilicích byly těsně před válkou. Myslím, že to byli právě misionáři, kteří na kluky tak zapůsobili, že pak šli do Libějovic.

Potom přišel komunismus. Jak jste prožívali jeho počátky?

Vyučil jsem se tedy řezníkem a asi hned za šest měsíců poté se začalo všechno znárodňovat. Zavřeli všechny soukromé obchody, a tak jsme museli jít do Masny ve Strakonících. Když později soustřeďovali masný průmysl, byli jsme propuštěni a měli jsme jít pracovat buď na státní statek nebo do hutí. Já jsem tedy šel na státní statek ve Vlčích Jámách nedaleko Strážného. To bylo v prvním pohraničním pásmu, a tak bylo třeba povolení. Nikdo mi je však nechtěl podepsat, i když naši rodinu znali. Ale protože tam tenkrát potřebovali lidi, tak vedoucí nakonec řekl, že zná velitele pohraniční stráže a že mu napíše dopis. Tak jsem se dostal tam.

Emigroval jste. To muselo být dobrodružné a nebezpečné...

Pohraniční stráž pořádala čas od času nějaké kulturní pásmo. Jednoho takového večera v roce 1952 se mě kolega, který se mnou bydlel na pokoji, ptal,

jestli také jdu. Já jsem mu řekl, že ne, že mi není dobře. Ale po setmění jsem přesto šel, za hranice. Z kopců na obzoru bylo vidět německou vesnici s velkým kostelem. Zamířil jsem v tu stranu, ale záhy jsem se ztratil v lesích. Byla velká tma. Vůbec jsem nevěděl, kde jsem, zda ještě v Čechách nebo už v Německu. Když jsem došel k nějakému potoku – to bylo v dubnu a potok byl rozvodněný – říkal jsem si: do toho potoka nelez, raději se nechám zastřelit. Potom jsem přišel k nějaké lávce. To už člověku bylo tak mizerně, že se o nic nestaral, a tak jsem tu lávku přešel. Asi to byla hranice. Byl tam i nějaký dům a strouhy na louce byly vysekané. Říkal jsem si: to už musí být Bavorsko, protože na naší straně nic takového neexistovalo, u nás byl nepořádek. Stejně jsem ale pořád ještě nevěděl, kde jsem. Šel jsem tedy dál lesem, byla tma a já jsem viděl jen oblohu mezi stromy. Když jsem z lesa vyšel, byl jsem na kraji té vesnice, na kterou jsme se dívali od nás, u kostela. Bylo to skoro jako zázrak...

Ve vesnici jsem potkal nějakého člověka. Uměl jsem trochu německy. Řekl jsem mu, že jsem právě přešel hranice. Vzal mě hned do hospody na pivo a poté mě zavezl na policejní stanici, kde mě vyslyšali. Druhý den mě předali Američanům v Pasově. Ti nás vyslyšali asi šest neděl. Říkám nás, protože tam se mnou byli ještě dva kluci z Čech a jeden z východního Německa. Potom nás poslali do tábora u Norimberka, kde jsme byli asi tři neděle nebo měsíc. Bylo nás tam mnoho, i Maďaři, všichni mladí, kolem dvaceti let.

Muselo to být asi velmi těžké utéci do zahraničí a žít tam úplně bez nikoho...

Když jsme byli vyslyšáni, tak člověk nemohl poslat ani pohled. Po čase se mi ale podařilo napsat domů mamince lístek a dostal jsem odpověď, a to byla první komunikace. Bylo to opravdu těžké, když tam člověk neměl žádného známého a nebylo ani nic ke čtení. Do tábora pak jezdil P. Fořt a ještě jeden kněz sloužit mši svatou. Neměl jsem žádné peníze a potřeboval jsem se nechat například ostříhat. V holičství bývali i špióni a ti chtěli zprávy, za které něco člověku dali, třeba peníze. Ale já jsem to tak nedělal... Také si pamatuji, že jsem měl díru na kalhotách, na zadku, a když jsem šel do kostela, stál jsem vzadu u zdi, aby to nebylo vidět. Strýček mi pak poslal z Kanady nějaké peníze, a tak jsem si mohl koupit nové. Ale jak říkám, bylo mi něco kolem osmnácti a bylo to takové dobrodružství. A když potom psali z domova dopisy, bylo to hned lepší...

Strýček byl tatínkův bratr, který se za Atlantik odstěhoval v roce 1912. Vyjednával můj odjezd jako sponzor, ale také zpočátku sám nevěděl, jak na to, proto to trvalo skoro celý rok, než jsem dostal vízum do Kanady. Mezitím jsem působil u amerických pomocných jednotek, které střežily americké obchody a muniční depo.

Když jsem dostal vízum, odjel jsem do Brém. Právě ten den, co jsem se dostal do Brém, umřel Stalin. Rozhodoval jsem se, jestli mám jet nebo zůstat. Myslel jsem si, že se to možná změní a pojedu zpátky domů. Ale potom jsem přece jel. Loď sice vyplula z přístavu, ale něco se porouchalo, tak celý týden stála na místě. Z lodi jsme nesměli. Byla to kanadská loď, kterou se vozila pšenice do Rotterdamu, a zpět na ní pluli emigranti. Nebyl to tedy žádný přepych. Bylo tam padesát lidí v jedné hale. Když jsem přijel do Saint-Jean, pokračoval jsem dále vlakem asi čtyři nebo pět dnů

do Saskatoonu. Ale nejelo se celý den, zastavilo se na půl dne tu v Montrealu, tu v severním Ontariu, tu ve Winnipegu.

Ke strýčkovi jsem dorazil v polovině března a zůstal u něj asi rok. Strýček už tenkrát měl farmu i domek ve městě. Chtěl, abych i já měl farmu, a proto mi nabízel i nevěstu z přízně. Ale já tenkrát nechtěl ani ženu ani farmu, tak to bylo trochu dobrodružství mu to rozmluvit. Odešel jsem tedy od něj a pracoval jsem pro jednoho farmáře na sever od Saskatoonu a to asi tři roky.

Když se srovná Kanada a Německo, je nějaký rozdíl v odloučení? Má člověk v Německu pocit, že je skoro doma, a v Kanadě, že je příliš daleko?

Řekl bych, že je to jedno. Když jsem přijel ke strýčkovi do Kanady, všichni tam mluvili česky, i jeho děti, takže jsem se za první rok nenaučil anglicky skoro nic. Vzdálenost mezi jednotlivými farmami je obrovská a žije se prostě jen pro farmu. V neděli nejeli ani do kostela. Člověk, když přijel z Norimberka, z města, tak tam byl úplně odříznutý od světa.

Jak vypadá pastorec v těchto podmínkách? Kněz objíždí samoty?

Strýček bydlel v takové staré české kolonii. Většina lidí, kteří dnes žijí v této oblasti, šla nejprve přes Spojené státy a pak se usadila tam. Samozřejmě, kněz tam nebyl. Praxe byla asi taková: strýček s tetou se vzali na úřadě, pak přijel P. Oktábec z USA, všechny oddal a pokřtil. Strýček jezdil jednou za rok do Saskatoonu, což je asi sto padesát kilometrů. Tehdy byl v Saskatoonu biskupem redemptorista. Jednou tam jel na nějakou výstavu, a tak naložil se sousedem všechny děti, které nebyly pokřtěné, na nákladák, skoro jako dobytek, a zajel s nimi ke katedrále sv. Pavla. Právě se tam procházel pan biskup a modlil se breviář. Strýček šel k němu a zeptal se ho, jestli je kněz. „Ano, jsem kněz,“ odpověděl mu. „Já tady mám celý nákladák dětí. Mohl byste je pokřtít?“ ptal se. A tak je pan biskup pokřtil...

Jaké bylo první shledání, když jste se dostal zpátky do Čech? Rodiče ještě žili?

Tátinka jsem už nikdy neviděl, ale maminka byla ještě živa. Když jsem přijel poprvé zpátky, to bylo po Pražském jaru v roce 1970, do Bohumilic, bylo to skoro, jako bych odjel včera. Všechno bylo stejné, i lidé. Potom jsem přijel už jako kněz a mohl jsem tenkrát sloužit mši svatou v kostele. Toník ještě nesměl a přísluhoval mi jako ministrant. Když jsem potom přijel potřetí, tak to bylo zase obráceně – nemohl jsem sloužit já.

Měli příbuzní problémy, když jste utekl?

Vím jen, že přišla policie a zabavila můj majetek, ale jinak mi není známo, že by s mým útekem měli rodiče nějaké velké problémy. Maminka nikdy nic neříkala. Jen ve všech zprávách a posudcích bylo uvedeno, že máme strýčka v kapitalistické cizině...

Jaká byla Vaše cesta k redemptoristům?

Když jsem byl ještě u strýčka na farmě, působil tam jeden z našich otců, který měl na starosti povolání. Od něj se mi také dostal do ruky pamflet jednoho z redemptoristů, který byl dosti známý, protože vystupoval i v televizi a rádiu. Titul tohoto letáku zněl: „Nemusíš být svatým, aby ses stal bratrem.“ Když jsem potom pracoval na té druhé farmě, napsal jsem do Edmontonu. Kněz, který měl na starosti duchovní povolání, mi napsal zajímavý dopis. To bylo začátkem března. Během zimy se z farmy nedalo vůbec vyjet, cesty byly zapadlé sněhem. Jednou za tři týdny jsem já nebo některý farmář jel autobusem pro poštu a nakoupit nějaké živobytí do „města“, které tvořil obchůdek, dvě sýpky u železnice a asi dva domy. Jednou se farmář vrátil s dopisem, v němž stálo, abych se hlásil na faře v Saskatoonu. Byla právě sobota. Ptal jsem se ho, jestli mohu jet. On řekl, že ano, ať si vezmu koně a jedu. Problém ale byl, co pak s koněm. Řekl mi, ať mu jen sundám oprátku, nechám ji v obchůdku a ať ho pošlu zpět, že se vrátí sám. Vydal jsem se tedy na cestu. Bylo asi třicet pod nulou a za chvíli jsme kůň i já byli celí ojnění. Pak jsem udělal tak, jak mi farmář řekl. Kůň se ale vrátil na farmu až na jaře, to ovšem bylo v polovině května.

Když jsem přijel do Saskatoonu, představil jsem se rektorovi a řekl jsem mu, že můj bratr je redemptorista. On ho hned našel v katalogu. Pan rektor mě nato hned poslal do Edmontonu, kde jsem byl od března do září u sv. Alfonse, což byl mateřinec pro západ. Pak jsem šel do noviciátu do Seneville, který byl na předměstí Montrealu. Bratra Stanislava už tam měli, tak jsem si musel najít jiné jméno. Zvolil jsem si tedy jméno Václav. Tehdy byl nově dostavěn seminář ve Windsor, kam jsem byl poslán spolu s bratrem Gustavem. Tam jsem vařil a pral. Bylo nás tam přes sto. Vrátil jsem se poté zpět do Edmontonu a vařil na faře. Potom jsem absolvoval ještě šestiměsíční druhý noviciát, dále juvenát, kde nás bylo asi dvanáct. V západní části Edmontonu koupil řád nový provinciální dům a pan provinciál chtěl, abych tam šel. Tam jsem byl jako „hospodyně“: vařil, pral, dělal všechno možné. Tehdy mi pan provinciál nabídl, zda bych nechtěl studovat na kněze. Nejprve jsem v Ontariu u resurrekcionistů studoval dva roky filozofii a latinu, pak jsem zase dva roky pokračoval jinde a nakonec se vrátil do Edmontonu do diecézního semináře, kde jsem strávil tři roky. Poslední rok, když jsem byl vysvěcen na jáhna, jsem vypomáhal ve farnosti sv. Alfonse. Na kněze mě vysvětili v roce 1970. Po svěcení mi přišlo jmenování do Grande Prairie, což je čtyři sta padesát kilometrů na severozápad od Edmontonu, kde jsem působil čtyři roky. Potom mě pan provinciál potřeboval ve Winnipegu, kde byla naše největší farnost.

Zůstal jsem tam sedm let. Odtud jsem šel jako rektor do Yorktonu, kde jsme měli dvě farnosti. Redemptoristé přišli do Yorktonu v roce 1905 a to z Belgie. Nedostávalo se zde totiž kněží z řad řeckokatolíků, a tak dostali tito Belgičané povolení, aby mohli sloužit ve východním ritu. Tím byl položen základ Yorktonské provincie.

Po třech letech jsem se vrátil zpět do Edmontonu ke sv. Alfonsovi, po šesti letech znovu do Grande Prairie. Po dalších šesti letech mě potřebovali v Saskatoonu, kde jsem byl tři roky rektorem. Poté, co bylo rozhodnuto o nutnosti zřídit komunitu pro spolubratry-důchodce, požádal mě provinciál, abych se tam stal představeným. Zpočátku nás bylo sedm. Jedná se ovšem o obrovský komplex. Jsem tam už sedmým rokem.

Jak se proměnil život v Kanadě za těch padesát let?

Ano, život se hodně proměnil. Když jsem tam poprvé přijel, zdálo se, že společnost byla taková mravní. Za padesát let se to ale změnilo, je to dnes úplně něco jiného. Co se mi tehdy na farmách líbilo, byl zvyk, že se všichni scházeli ve škole na tančovačku. To přijela celá rodina, i malé děti. U nás toto neexistovalo, za našich mladých let jsme na zábavu nesměli, dokud nám nebylo osmnáct. Já jsem se v životě tancovat nenaučil, protože za války nic takového nebylo a potom jsem se styděl.

Změnilo se tu i obyvatelstvo. Za posledních padesát let sem přišlo tolik lidí z Asie – z Filipín, z Vietnamu. Když jsem do Kanady přišel tehdy já, byl to ještě křesťanský národ. To už dnes vůbec není.

Žijí tam ještě indiáni? Jací jsou?

Žijí tady různé kmeny, od východního po západní pobřeží. U nás, uprostřed prérií, žijí kmeny jako Cree, Black Foot nebo Dark Wood. První misionáři v Albertě byli obláti. Velmi známý je P. Lacomb, který pomáhal sepisovat smlouvy s kmeny, když se stavěla železnice napříč Kanadou. Indiáni už nežijí tradičním způsobem. Existují samozřejmě rezervace, většina jich však žije ve městech. Převážně bývali katolíky, někteří anglikány. V posledních dvaceti letech se ovšem zase vracejí ke svým kmenovým náboženstvím.

V naší farnosti Panny Marie v Saskatoonu je mnoho indiánů. Někteří nazývají naši farnost druhou největší rezervací v Saskatoonu. Nedávno rozhodla provincie, že naší prioritou musí být kromě

starosti o indiány i práce mezi chudými. Hrozilo nám, že budeme muset ze Saskatoonu odejít, ale takto tam máme práci na dlouho.

Vzpomínám si, že když jsem přišel do Grande Prairie, měl jsem v neděli v pět hodin mši svatou. Byl jsem docela unavený. Potom byla ještě taková výroční schůze „indiánského přátelství“. Všichni byli katolíci, a tak jsem tam nakonec šel. Seděl jsem v první řadě. A jak jsem byl unavený, tak jsem si trochu zdřímnul a oni mě mezitím zvolili prezidentem. Já ani nevěděl, o čem ono „indiánské přátelství“ je.

Za tři roky v Grande Prairie jsem poznal mnoho indiánů. Staří indiáni jsou dobří lidé. Ale moje generace, to už byli většinou alkoholici. Je to dáno asi tím, že mají jinou krev, a tak se snadno opijí. Hodně pijí, protože v rezervacích nemají práci. Dokonce u nich byla kvůli tomu zavedena prohibice.

V Saskatoonu v kostele Panny Marie byly do bohoslužby vloženy dokonce určité indiánské obřady. Například před oltářem mají indiáni místo s ohněm. Dále třeba upletou do copu trávu – má to být nějaká posvátná tráva – tu zapálí a mávají s ní, když lidé přicházejí ke svatému přijímání. Ten kouř má znamenat očisťování. I na bubny hrají.

Ještě si vzpomínám na jeden příběh z indiánské bohoslužby... Jeden z indiánů ve středních letech občas vedl bohoslužbu slova. Jednou se mě zeptal, jestli bych mohl mít druhý den bohoslužbu já, protože slavili nějaké jejich jubileum a že by mu ráno nemuselo být moc dobře. Souhlasil jsem, ale zároveň jsem mu řekl, že kázat bude ovšem on. Druhý den přišel oblečený jako typický indián: v džínách, teniskách a bílém tričku.

Chodil jsem rád na ryby a indiáni to věděli. Při přímluvách – bylo velmi horké léto – se pak jeden starý indián modlil, aby pater Stanislav s bratrem Cyrilem chytli nějaké ryby... prosíme Tě, vyslyš nás. Zajímavá liturgie, že?

Teď už s bratrem Cyrilem na ryby moc nechodíme. Máme ale chatu na Jezeře sv. Anny, které je vzdáleno hodinu autem od Edmontonu. Tam byla kdysi první misie mezi indiány. Indiáni věří, že voda v jezeře je léčivá. Kolem svátku sv. Anny jich tam přijede i deset tisíc, jsou tam biskupové a slouží se mše svaté v různých indiánských jazycích.

Také jsme lovili ryby v zimě na ledě. K tomu znám takový vtip: Jeden esky-mák rybařil na ledě. Najednou se strašně lekl, protože vedle něho stál anděl. A anděl mu říká: „Promiňte, že jsem vás vystrašil, já jsem právě propadl tou dírou v ozónu...“

Život v Kanadě je zkrátka nevšední a zajímavý...

S P. Stanislavem Liškou, CSsR hovořil P. Stanislav Přibyl, CSsR

Zprávy

ze Svaté Hory

- ❑ Ve čtvrtek 2. listopadu 2006 jsme slavili Vzpomínku na všechny věrné zemřelé. Počasí bylo zimní, padal sníh a byl mráz, takže jsme museli upustit od původního záměru sloužit odpolední mši svatou v Dušičkové kapli. Mše svatá byla kvůli rekonstrukci baziliky v Pražské kapli. Při mši svaté zaznělo několik částí z Mozartova Requiem.
- ❑ Ve čtvrtek 2. listopadu byla Pražská kapele vybavena kotlem na dřevo, aby během oprav v bazilice bylo tam, kde se slouží mše svatá, teplo.
- ❑ V neděli 5. listopadu ve 20 hodin připutovali poutníci z bavorského Bodenmais. Darovali šatičky na milostnou sošku Panny Marie a knížku o bavorských poutích na Svatou Horu.
- ❑ V sobotu 11. listopadu v 11 hodin se uskutečnilo první setkání ministrantů.
- ❑ V pátek 24. listopadu večer oslavil Svatohorský chrámový sbor svátek svaté Cecílie.
- ❑ V neděli 26. listopadu ve 14 hodin se na hradě Karlštejně uskutečnila instalace dvou nových kanovníků, příbramského vikáře P. Stanislava Góry a P. Roberta Hanačíka z Řevnic.
- ❑ Ve čtvrtek 30. listopadu v 18 hodin se na náměstí T. G. Masaryka v Příbrami uskutečnilo zahájení adventu. Během programu vystoupil P. Stanislav Příbyl.
- ❑ V pondělí 4. prosince bylo namontováno zádveří do Svatohorského poutního muzea firmou kováře – restaurátora Josefa Mücka.

Okénko Matice Svatohorské

Rád bych vás informoval o stavu některých projektů Matice Svatohorské.

Nové varhany

Bylo dokončeno jednání s varhanářem Vladimírem Šlajchem a podepsána smlouva. Konečná cena nástroje bude 3.439.100,- Kč včetně DPH. Objednavatelem je Matice Svatohorská. Přesný termín žehnutí varhan bude určen v průběhu jara 2007.

Realizace proskleného zádveří

Ve Svatohorském poutním muzeu došlo 4. prosince 2006 k instalaci proskleného zádveří. Jedná se o komplet prosklených dvoukřídlých dveří včetně zárubní z masivního dubu, které jako druhé dveře umožní současně tepelnou izolaci prostoru muzea. Matice Svatohorská na tento projekt přispěla ve výši 31.980,- Kč.

Kalendář akcí na liturgický rok 2006/2007

Jako již tradičně i v letošní adventní době opět vychází kalendář akcí na následující liturgický rok, který zahrnuje přehled akcí všeho typu, které na Svaté Hoře proběhnou od 1. neděle adventní do slavnosti Ježíše Krista Krále v roce 2007. Matice Svatohorská se podílí na financování kalendáře z 50 %.

Pavel Šmolík, předseda výboru Matice Svatohorské

Opravy na Svaté Hoře

NA KONCI ROKU 2006 VRCHOLÍ OPRAVY AREÁLU SVATÉ HORY.

■ **V kapli Zvěstování Panny Marie** stále zbývá pozlatit některé detaily.

■ Příprava montáže kamerového systému.

První část systému CCTV byla instalována v závěru roku 2005. V letošním roce nás mělo čekat jeho rozšíření v hodnotě necelých 2.000.000,- Kč a instalace LCD televize do kaple sv. Ignáce, kde jsme chtěli vytvořit kapli pro rodiče s malými dětmi. Vlivem neustálých personálních změn na Ministerstvu kultury ČR se situace vyjasnila až na poslední chvíli – dostali jsme příspěvek 350.000,- Kč. Za tyto peníze pokročíme v systému CCTV v interiéru baziliky a v ambitech. Naším úkolem je zaplatit podíl 10 % ke státní dotaci, což činí 35.000,- Kč pro tento rok. Práce začaly 11. prosince.

■ **Zádveří v muzeu.** Pro větší úsporu tepla bylo vyrobeno do muzea prosklené zádveří za přibližně 50.000,- Kč, které bylo namontováno 4. prosince.

■ **Oprava interiéru baziliky.** Díky aktivitám poslanců jsme v letošním roce dostali 4.000.000,- Kč na opravy baziliky. Opravy probíhají od 30. října a mají být hotovy na konci roku. Bazilika je uzavřena. Bohoslužby se konají v Pražské kapli. V rámci rekonstrukce interiéru baziliky bude odvlhčeno zdivo, pořízeno efektivnější topení, nové lavice a nové osvětlení. Bazilika tak bude mít za sebou všechny opravy. V průběhu druhého týdne oprav byla na západní stěně objevena malířská výzdoba, která pravděpodobně pochází z poloviny 18. století.

■ **Oprava krápníkové kaple sv. Máří Magdalény.** Grant ve výši 230.000,- Kč byl použit na první etapu obnovy kaple sv. Máří Magdalény. Byly zjištěny příčiny vlhkosti, opraveny některé detaily štukových plastik

a freskových maleb, poškozených vlhkostí. Při průzkumu se zjistilo, že většina krápníků je ve vážném stavu. Začalo se s jejich fixací.

■ **Kromě velkých oprav** jsme provedli mnoho prací, které jsou na pomezí údržby a oprav. Začali jsme s opravami omítek na sloupech v ambitech, kde je štuková vrstva a barva poškozena nevhodnými materiály, které byly v minulosti používány, následkem zasolení omítky a uložení dlažby na dolním ambitu do betonové směsi ve 30. letech 20. století. Dlažba zasazená do betonu způsobuje, že vlhkost a soli mohou unikat pouze zdí a tak poškozují omítku. Rozsah poškození omítek je takový, že uvažujeme o generální rekonstrukci pláště, což by ovšem byla akce za desítky miliónů.

Prosím Vás o pomoc Vašemu poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. Stanislav Příbyl, CSsR

Montáž nového zádveří muzea

Instalace podlahového topení v bazilice

Modlitba přes internet

Od prosince roku 2003 má Svatá Hora internetové stránky vyrobené specializovanou firmou. Tehdy se také rozšířily možnosti těchto stránek. Kromě základních informací a fotogalerií je možné se na stránkách dočíst o duchovním životě, z historie i o akcích, které jsou na Svaté Hoře pořádány.

V době vzniku této nové verze stránek také přibyla možnost poslat prosbu nebo poděkování Panně Marii. Do začátku prosince jich přišlo 432. Z toho jen jednu jsem musel vymazat, protože obsahovala vulgární text. Přicházejí prosby v nejrůznějších jazycích a z nejrůznějších míst. Nedávno jsme obdrželi prosbu ze Spojených arabských emirátů nebo z Ruska. Velikou radost mi činí ta skutečnost, že se nejedná o druh proseb, který je někdy čten v našich kostelích: za celé zemřelé příbuzenstvo, deset generací dozadu, jakoby vůbec nebylo důležité, zda a jak žijeme nyní. Prosby zasílané pomocí formuláře na internetových stránkách jsou různorodé tak jako život sám. Často se objevují prosby za uzdravení, nalezení životního povolání či v nejrůznějších okamžitých potřebách.

Tyto modlitby nekončí v mailu na farním úřadě. Po mši svaté v sobotu v 9 hodin jsou čteny při pobožnosti před milostnou soškou Panny Marie a modlí se za ně všichni přítomní. Zvu vás, milí čtenáři, abyste této možnosti využili. Stačí vyplnit okénko na <http://www.svata-hora.cz>.

Budeme rovněž velmi vděční, pokud nám sdělíte, že vaše modlitba byla vyslyšena. Vyslyšené modlitby budou zapisovány do zvláštní knihy a také zveřejňovány v tomto časopisu.

P. Stanislav Přibyl, CScR

Vaše prosba k Panně Marii
Svatohorské

Vaše emailová adresa

Odeslat

Praškající oheň

Nemají tam oltář! Málo místa k sezení

Během rekonstrukce interiéru svatohorské baziliky probíhá veškeré lirugické dění v jedné z nárožních kaplí – Pražské kapli. Ta proto byla vybavena nejen místy k sezení a harmoniemi, ale rovněž i krásnými litinovými kamny, která poskytují věřícím větší než obvyklé pohodlí. Samozřejmě, že některým je „málo místa k sezení“, protože šedesát židlí nemůže postačit šedesáti osobám, obsazujete-li každou sudou židli kabelkou, případně se bojíte si sednout vůbec, že „praskání dřeva v kamnech při bohoslužbách ruší“, je „málo světla“, „moc teplo“, a „nemají tam oltář, jen ten starý“ a podobně. Přes všechny výše vypsané výtky, které jsme vyslechli, mě však překvapila převaha kladných referencí na bohoslužby v příjemné a komorní Pražské kapli, která sice nikoli bez problémů, ale přece jen postačí nejen pro všední dny, ale i pro nedělní bohoslužby. Ostatně už provedení Mozartova Requiem při příležitosti odpolední mše svaté na Dušičky (2. listopadu) ukázalo kladné stránky situace, kdy jsou si účastníci bohoslužeb i částečně „nevěřící“ instrumentální hráči fyzicky jaksi blíží. Efekt i na ty „nekatolíky“ je silný – chtějí přijít znovu.

A resumé tohoto krátkého sloupku? Být spokojeni s tím, co je nám nabízeno. A dále: snažit se být druhému opravdu blíží, a to i v srdci, především v těch nejobyčejnějších věcech, jako je počítat s jeho bolavými nohama a uvolnit místo k sezení, nebo počítat s ostychem později příchozích, posadit se do první řady a ponechat jim tak volná místa někde bokem...

To by mohlo být jedno z našich splnitelných adventních předsevzetí.

Pavel Šmolík

Radujte se v Pánu

„Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši“ (Flp 4, 4-7).

Svatému Pavlovi se to snadno řekne: Radujte se stále! Nad čím se máme radovat? Copak nás nezaplavují starosti a nepronásledují nás všude, ať jsme kdekoli? A to nejen naše osobní starosti, ale také starosti celého světa a lidstva. Ze zkušenosti víme, že se od svých starostí jen tak snadno neosvobodíme, i když je chceme odevzdat Pánu a vložit mu je do rukou. Starosti jsou jako bumerang: stále se vracejí a neopouštějí nás, svírají nás jako hladového jeho žaludek.

To, co nám svatý Pavel píše, zní tak duchovně a oduševněle, že jsme v pokušení podezírat ho z prostoduchosti a naivity. Kdyby to nebyl zrovna svatý Pavel, asi bychom si řekli, že jde o nějakého fantastu.

Je svatý Pavel fantastou? Nedal se příliš strhnout svým zápallem pro Boží věci? Kdyby tomu tak bylo, mohli bychom jeho list Filipánům klidně odložit a říci: To není nic pro nás.

Svatý Pavel však není žádným fantastou a není jím ani tehdy, pokud nás nabádá, abychom se stále radovali. Pavla známe jako střízlivého muže, který přesně ví, jak to s Ježíšem a jeho věcí doopravdy je. Nečiní si žádné iluze. Až příliš často o tom píše ve svých dopisech. Když psal list Filipánům, kde tuto výzvu nacházíme, byl opět ve vězení. Věděl, že v církevních obcích, které založil, to věre, a že jsou ohrožovány odpadnutím od pravé víry v Ježíše Krista. On sám je také v ohrožení nebezpečími všeho druhu. V listě Korintánům se můžeme dočíst, že je ohrožován lupiči, bývalými souvěrci, pohany i falešnými bratry.

Toto všechno jistě není důvodem k radosti, ale spíše živnou půdou pro zklamání a bezesné noci. Představme si sami sebe a možná i nějaké církevní představitele v této situaci. Kdybychom se slyšeli, zazní jen lamentování, naříkání, bědování. Zcela jistě však neuslyšíme výzvu, abychom se stále radovali.

Svatý Pavel přesto nenaříká. Je snad nějakým nadčlověkem, nebo je tak tvrdý, že by starosti a neúspěchy na něj neměly žádný vliv? Naopak, velmi často je i on skleslý a usouzený. Přece však vyzývá svou obec k radosti.

Jak to tedy je? Pavel to sám vysvětluje. Máme se radovat proto, že žijeme v Ježíši Kristu, že jsme jím uchvázeni, a také tím, co v nás působí.

Život v Ježíši Kristu je tajemstvím radosti a bezstarostnosti. Život v Ježíši Kristu je pro jedny skutečnost zcela nepochopitelná a pro druhé zase příliš zbožná, mystická, ne do současného života. Prostě se pro nás všední a banální život nehodí.

Ptejme se ale, co to znamená žít v Ježíši Kristu? Neznamená to rozloučit se se světem a trávit celé dny v samotě, mlčení a rozjímání, ale spíše vidět v Ježíši Kristu zdroj našeho života a žít na světě tak, jak žil Pán Ježíš. Dobře si to můžeme představit na jeho chování k celníkům. V Ježíšově době byli celníci u všech v opovržení. Ať byli nebo nebyli hříšníky, už tím, že byli celníky, byli za hříšníky označováni. Farizeové a zákoníci tvrdili, že celníci jsou pro Boha zcela ztraceni a že tedy nemohou vejít do Božího království. Pro toto království jsou naprosto nezpůsobilí. Každý zbožný Izraelita udělá nejlépe, když se jim zdaleka vyhne a nechá je stát tam, kde jsou. Nejsou hodni ani povšimnutí.

Jak se k nim chová Pán Ježíš? Straní se jich? Ne. Jde k nim, mluví s nimi, jí s nimi a tak jim dává najevo, že jsou pro Boha cenní a že má o ně zájem.

Nesetkáváme se i my dnes s něčím podobným? Nejsou i mezi námi lidé předem odsouzení, ztroskotaní a pro nás nezajímaví? Jak se k nim chováme? Jako farizeové nebo jako Ježíš?

Stejně jako v tomto případě, i v jiných věcech můžeme pozorovat, jak Ježíš reagoval a jak řešil nejrůznější životní situace. Tak se stane vzorem pro naše smýšlení a jednání. To je tedy život v Ježíši Kristu: dívat se na svět a na lidi Ježíšovýmá očima a jeho srdcem. Znamená to jít po jeho cestě navzdory naší bojácnosti, sklíčenosti a strachu, znamená to také prokazovat dobro a přinášet radost jeho jménem.

Pokud je Ježíš základem a příkladem naší radosti, pokud se snažíme vytvářet atmosféru radosti, potom v nás Ježíš probudí bezstarostnost, i když ponese starosti druhých, radost, i když ponese jejich sklíčenost a smutek. Tehdy také plni radosti zakusíme skutečnost, kterou Pavel zvěstuje v listu Filipánům: Pán je blízko!

Pán je v nás a s námi. Co víc bychom si mohli ještě přát?

Z pozůstalosti ThDr. Františka Panušky, CSsR

Svatý František a Góa Xaverský

Na sklonku léta tohoto roku jsem měl mimořádnou možnost navštívit Indii. V programu cesty byla i návštěva starého města Góa, založeného portugalskými kolonisty. Toto místo je proslulé nejen svými krásnými stavbami, ale především hrobem svatého Františka Xaverského, apoštola Indie .

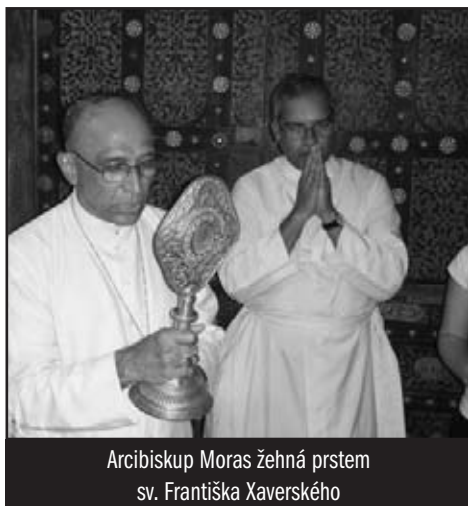
Náš program

Město Góa, respektive jeho historickou část, zvanou Stará Góa jsme navštívili ve dnech 30. a 31. srpna 2006 v rámci návštěvy Indie s Arcidiecézní charitou Praha. Ve středu 30. srpna jsme navštívili město Paňdžim, které je přímým nástupcem Staré Góy. Večer jsme potom podnikli vyjízdku lodí po zálivu, na jehož konci se Stará Góa nachází.

Ten večer za námi do hotelu přiletěl arcibiskup z Bangalore, Mons. Bernard Moras, který v roce 2005 navštívil Svatou Horu, a který byl také druhý den naším průvodcem po posvátném místě pro všechny indické katolíky, bazilice Bom Jesus ve Staré Góe. Nejprve s námi sloužil mši svatou na hrobě sv. Františka Xaverského a poté nám ukázal v doprovodu představeného svatyně celou baziliku, požehnal nám relikviářem s prstem svatého Františka a pozval nás na prohlídku multimediální expozice o světcově životě v jezuitském klášteře, přiléhajícím k bazilice. Přiznám se, že to pro mě byl naprosto mimořádný zážitek. Svatý František Xaverský pro mě není jen nějaký misionář ze vzdáleného Orientu. V Čechách stačil zdomácnit a na Svaté Hoře se s ním setkáváme doslova na každém kroku. Jeho jméno nosili a nosí mnohé významné osobnosti. Připomeňme jen namátkou hudební skladatele Františka Xavera Brixioho či Františka Xavera Duška nebo spisovatele Františka Xavera Šaldu. Jméno apoštola Indie u nás našlo domov a nikoho by v první chvíli nenapadlo, že tento spoluzakladatel jezuitů v Čechách nikdy nebyl a že působil dokonce na opačné straně zeměkoule.

Životopis sv. Františka Xaverského

Světec se narodil 7. dubna 1506, tedy právě před pěti sty lety, na zámku Javier či Xavier ve Španělsku. Proto má jméno Xaverský. Byl příslušníkem vysoké navarrské šlechty, vzdělání dostal na nejlepších univerzitách své doby. Jako devatenáctiletý odešel studovat do Paříže, kde o několik let později poznal Ignáce z Loyoly.

Arcibiskup Moras žehná prstem sv. Františka Xaverského

Bylo to osudové setkání. V roce 1534 totiž tito dva kolegové ze studií spolu s dalšími čtyřmi druhy složili v kapli Panny Marie na Montmartru slib sloužit Bohu v chudobě a čistotě a působit jako misionáři. O tři roky později tito mužové přijali v Benátkách kněžské svěcení. František Xaverský následoval Ignáce do Říma, kam dospěl roku 1538 a poskytl mu podporu při tvorbě řeholních pravidel Tovaryšstva Ježíšova. Tato pravidla potvrdil roku 1540 papež Pavel III.

Brzy nato se Ignácovy a Františkovy cesty rozešly. V den svých pětatřicátých narozenin, 7. dubna 1541, se vydal španělský misionář a jezuita z pověření papeže a portugalského krále do Indie, kam se dostal po třináctiměsíční vyčerpávající a obtížné cestě lodí. Právě v městě Góa začalo jeho působení, které brzy nabylo takových rozměrů, že nemělo obdoby. V prvních letech konal svatý František misie mezi lovci perel na jihovýchodním pobřeží Indie. O jejich úspěchu svědčí například fakt, že koncem roku 1544 pokřtil během jediného měsíce kolem deseti tisíc rybářů.

Arcibiskup Bernard Moras

V roce 1545 se vydal na další cestu. Z Mádrasu odjel do Malakky a na ostrovy Molukka. Všude se věnoval jak pohanům, tak i novokřesťanům, kteří museli svou víru žít osamoceně. Na své misionářské působení se pečlivě připravoval, takže dokázal vždy s lidmi komunikovat v jejich mateřštině, znal jejich původní náboženství a zvyky. Snažil se zakládat misijní stanice, aby nově pokřtění nežili svou víru sami. Získával si pro tyto účely domorodé spolupracovníky.

O jeho činnosti se dovídáme především z dopisů, které pravidelně posílal do Říma. Od roku 1545 byly tyto dopisy tištěny a rozesílány po celém křesťanském západě. Tak nadchl mnoho dalších, kteří jej do misí následovali. Dopisů se zachovalo přibližně 1500.

V Malacce dostal František zprávu o objevení Japonska. O rok a půl později se do této nové země vydal. Asi rok potom působil v Kagošimě na jihu Japonska. Roku 1550 se vydal pěšky do hlavního města Kjóta k císaři. K panovníkovi ho však nepustili. Křesťanství však

zapustilo kořeny i v Japonsku.

Roku 1551 se naprosto vyčerpaný vrátil zpět do Indie. Zde se dověděl, že byl jmenován prvním provinciálem indické provincie. Ale to už světec uvažoval o novém cíli, chtěl se dostat do Číny. Do Číny tehdy nesměli žádní Evropané. František se dostal až na ostrov Sancian, kousek od Kantonu. Do Číny se však nedostal.

Zlomený a vyčerpaný zemřel 3. prosince 1552 ve věku 46 let před branami Číny. Jeho tělo bylo později převezeno zpět do Góy a pohřbeno v bazilice Bom Jesus, kde je dodnes. Za blahoslaveného byl prohlášen roku 1619 a svatořečen roku 1622.

Je zajímavé, že Františkovo tělo, které je uloženo ve stříbrné prosklené schráně, se z relikviáře vyjímá podobně jako české korunovační klenoty. Od relikviáře jsou tři klíče a musí se sejít tři osoby, totiž představený jezuitů, místní biskup a představitel města, aby tělo mohlo být z relikviáře vyjmut. Každých deset let se koná procesí se světcovým tělem po Staré Góe a je dáno věřícím k úctívání.

Zajímavé je také, a bylo to uznáno i za zázrak, že přestože bylo Františkovo tělo po smrti vhozeno do nehašeného vápna, dodnes je zachovalé se svaly i s kůží.

Góa

Město Góa existovalo dávno před tím, než je obsadili Portugalci. Když mořeplavec Vasco da Gama roku 1498 přistál u města Kalikatu na jihu Indie, Góa stála již déle než tisíc let. V roce 1510 se pevnosti v nedalekém Pándžimu zmocnil Portugalec Alfonso de Albuquerque. To byl počátek portugalské kolonie v Indii, která existovala až do roku 1961.

Góa vypadá jako staré portugalské město. Je to zajímavý a téměř neuvěřitelný pocit octnout se zde. Člověk si musí stále připomínat, že je na druhé straně zeměkoule. Druhý postřeh lze charakterizovat jako „zašlá sláva“. Stará Góa bývala synonymem lesku a nádhery. V době svého největšího rozkvětu měla 700 tisíc obyvatel a byla větší než Paříž. Dnes k tomu návštěvník potřebuje bujnou fantazii. V Góe najdeme jen množství chrámů a tu a tam z bujné vegetace vystupují trosky něčeho, co snad kdysi bylo palácem či klášteřem. Přesto je Stará Góa zapsána na seznamu světového dědictví UNESCO a je hojně navštěvována jak turisty, tak poutníky.

Pokud bychom přicházeli do města od bývalého přístavu, musíme projít Obloukem místokráľů, který byl postaven roku 1597 na počest příjezdu Vasca da Gama. Nedaleko této brány stojí kostel svatého Kajetána z roku 1651, jehož předlohou byl svatopetrský chrám v Římě. Postavili ho teatini, jejichž zakladatelem byl právě sv. Kajetán. V kostele je nádherný oltář, celý vyřezávaný ze dřeva, na němž jsou i neevropské řezbářské detaily jako například oříšky kešu, které jsou indickou specialitou.

Blízko stojí monumentální katedrála svaté Kateřiny Alexandrijské (Santa Sé). Je to dodnes největší kostel v Indii. Byla postavena v letech 1580 – 1640. Katedrála je vybavena vyřezávaným hlavním oltářem, sahajícím až ke stropu a celým pozlaceným, a dále množstvím dalších krásně vyřezávaných oltářů, na nichž je patrný jak evropský vliv, tak také ruce zručných domorodců.

Náboženským centrem Staré Góy je bezesporu bazilika Bom Jesus z roku 1605, která stojí na druhé straně náměstí než katedrála Santa Sé. Roku 1946 se stala první papežskou bazilikou v Indii. V boční lodi vlevo od presbytáře stojí oltář, na jehož vrcholu se nachází stříbrný relikviář s tělem sv. Františka Xaverského. Vlevo za oltářem lze vstoupit do sakristie, kde jsou další památky na světcův život jako jeho stříbrná socha či relikviář s jeho palcem.

Bazilika Bom Jesus ve Staré Góe

Nad sakristií je potom muzeum, kde najdeme jednak obrazy sv. Františka, jednak různé pozůstatky ze zničených sakrálních staveb Staré Góy.

Vrátíme-li se zpět ke hrobu svatého Františka, můžeme obdivovat nejen relikviář, ale celou kapli, z mramoru a jaspisu, kterou nechal vyrobit v Itálii a přivést do Indie Cosimo III. Medici, velkovévoda toskánský.

Pokud návštěvník ve vlhku a horku ještě neztratil síly, musí se prodrat davem obchodníků, kteří neustále nabízejí s křikem své zboží a vydat se naproti hlavnímu portálu baziliky na Holy Hill (Svatý Kopeček), kde můžeme vidět klášter svaté Moniky z roku 1637 a trosky opatství svatého Augustina.

Kolej jezuitů ve Staré Góe

Ani toto není vyčerpávající prohlídka. Ještě jsme opomínuli kostelík, zasvěcený rovněž svaté Kateřině, františkánský kostel, zasvěcený zakladateli jejich řádu, kapli Panny Marie Růžencové a řadu dalších drobných staveb.

Jaký byl celkový dojem návštěvy tohoto starého města? Kromě obrovského dojetí a nadšení, které jsem prožil u hrobu svatého Františka Xaverského jsem si uvědomil, jaké asi muselo být nadšení a víra lidí, kteří přišli hlásat Krista do těchto vzdálených končin světa a co všechno pro to dokázali obětovat. Obdivoval jsem um Evropanů i schopnost předat své hřivny domorodcům. Půvab Góy je právě v této symbióze

portugalského a indického vlivu.

Připomněl jsem si také ovšem starodávnou pravdu o pomíjivosti všeho. Při pohledu na staleté skvosty architektury se mi vybavovalo zvolání, které slyšeli nově zvolení papežové: „Sic transit gloria mundi“ (Tak pomíjí sláva světa)... Stačila epidemie moru, pár záplav, které zanesly přístav bahnem, a Góa se s pyšného města stala městem mrtvých.

Návštěva Góy je jedinečný zážitek, ale je třeba počítat s pocitem marnosti a nostalgie, který alespoň mě přivedl k rozjímání o smyslu toho všeho, čím jsem a co dělám.

P. Stanislav Přibyl, CSsR

Žehnání vína

o svátku sv. Jana Evangelisty

Během Vánoc slavíme svátek sv. Jana Evangelisty, miláčka Páně. Tento svátek je součástí vánočního oktávu. Původně byl spojen se svátkem Janova bratra Jakuba Staršího. Na východě se tento svátek slavil už od 4. století. Janův svátek ve vánočním oktávu byl svátkem lásky a porozumění.

Svatý Jan byl učedník, „*kterého Ježíš miloval*“ (Jan 13, 23). Spolu s Petrem a se svým bratrem Jakubem byl svědkem vzkříšení dcery Jairovy,

Ježíšova Proměnění i úzkosti v Getsemanech. Jako jediný z apoštolů stál pod křížem a umírající Kristus mu svěřil do péče svou matku. Později byl poslán do vyhnanství na ostrov Patmos. Konec svého života strávil pravděpodobně v Efesu. Zemřel ve vysokém věku, někdy kolem roku 100.

Podle vyprávění svatého Jeronýma se starý evangelista Jan nechal nosit na shromáždění křesťanů, kde jim říkal jen jednu větu: „*Milovaní, milujte se navzájem!*“ (srov. 1 Jan 4, 7) Z toho vznikla tradice, že o jeho svátku nesměl nikdo pozvednout na svého bližního hlas, natož ruku.

O svátku svatého Jana se žehná víno. Požehnané se potom pije se slovy: „*Pij lásku svatého Jana*“ (Bibe amorem sancti Ioannis). Podle legendy se apoštolovi nepřátelé pokusili světce otrávit. Ten však otrávené víno požehnal a jed ztratil svou smrtící sílu. Ve středověku se víno ke cti sv. Jana pilo také před začátkem pouti do Svaté země nebo před válečným tažením. Víno požehnané na tento den v kostele mělo rovněž chránit před uškntutím hadem.

V knize požehnání – benedikcionálu – je psáno, že žehnání koná kněz, jáhen nebo laik. Můžete si tedy víno požehnat letos o tomto svátku i vy doma. Obřad žehnání vypadá následovně:

Naše pomoc je ve jménu Pána, (odpověď) neboť on stvořil nebe i zemi.

Potom následuje čtení z Prvního listu svatého apoštola Jana (1 Jan 4, 7-12)

Nato ten, kdo žehná, pronese následující modlitbu:

Pane, náš Bože, ty nám dáváš mnoho dobrých darů. Také víno je tvým darem. Je plodem země i lidské práce a tvůj Syn Ježíš Kristus si je zvolil jako znamení nové smlouvy ve své Krevi. Požehnej nás na přimluvu svého apoštola Jana a dej, ať toto víno ř přijmeme jako dar tvé lásky k nám. Pomoz nám, ať stále zakoušíme, že jsi Bůh pravý, dobrý a věrný, který vlévá radost do lidských srdcí a upevňuje jejich společenství. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Dobrořečme Pánu. (odpověď) Bohu díky.

Jak bylo výše napsáno, když se tímto požehnaným vínem připíjí, mohou si stolující navzájem říci: „*Pij lásku svatého Jana.*“

Zpracoval P. Stanislav Příbyl, CSsR

Prameny:

Benedikcionál. Česká biskupská konference, liturgická komise, Praha 1994
Denní modlitba církve I. Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2005
 Vavřínová V. *Malá encyklopedie Vánoc.* Libri, Praha 2002

Dobrá kniha:

Georg Watts: Dělník na vinici

(Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2006)

Se zvolením kardinála Josepha Ratzingera na papežský stolec vyšlo bezpočet knížek o tomto papeži nebo od něj. Měl jsem možnost setkat se s nimi nejen v češtině, ale také v angličtině a především v němčině, vždyť Svatý otec z Německa pochází.

Knížka „*Dělník na vinici*“ nepatří mezi ty nejobsáhlejší, o to je však zajímavější. Není psána jako důkladný životopis, ale jako poutavé čtení sepsané novinářem. Konečně, to si vytkl za cíl i sám autor: „*Tato kniha je pokusem nabídnout portrét muže, jehož cesta vedla ze skromného domu v Bavorsku až do majestátní svatopetrské baziliky v Římě. Taková malá knížka může nabídnout pouze letmé pohledy na to, kým je, v co věří a jaké klíčové události ovlivnily jeho život a myšlení. Není to pokus podat vyčerpávající výklad vzrušené a náročné doby, kterou prožil v Německu a ve Vatikánu. Ani to není nějaký důkladný rozbor teologických diskusí, jež se vynořily během jeho čtyřiaadvacitiletého působení ve funkci prefekta Kongregace pro nauku víry. To ponechám jiným.*“ (str. 16)

Autor popisuje papežův život, jeho působení, ale také jevy v církvi, které se během této doby objevily. Dovíme se tak mnoho o Druhém vatikánském koncilu, ale i o pnutí a proudech pokoncilní doby a také o významných osobnostech, které za těmito jevy stály.

Jistě jsme si všimli, že se mínění o papeži Benediktu XVI. mění v jeho prospěch. Z „pancéřového kardinála“ se stal v očích veřejnosti a médií sympatický a milovaný otec katolických křesťanů. Ze by taková změna? Ale kdepak! Joseph Ratzinger byl stejný jako je dnes papež Benedikt XVI. Svědčí o tom všichni, kdo měli tu čest se s ním osobně setkat. A svědčí o tom i autor knížky „*Dělník na vinici*“, když píše: „*V pátek 1. dubna 2005 (...) procházel ambity kláštera (na Monte Cassinu) tiše mluvící, skromný muž, aby zde převzal Cenu sv. Benedikta za podporu života a rodiny v Evropě... Když cenu s jemným úsměvem a skromností sobě vlastní přijal, začal přítomným přednášet svůj projev.*“ (str. 9)

Kniha, napsaná velmi poutavě, přidává další kamínek do mozaiky obrazu papeže Benedikta. Je útlá a čtivá, a tak se stává vhodným dárkem i pro ty, kdo nemají k víře právě nejbližší.

Kniha je k dostání v distribuční síti Karmelitánského nakladatelství www.ikarmel.cz a rovněž ve Svatohorském poutním muzeu za cenu 129,- Kč.

P. Stanislav Přibyl, CSsR

KATECHEZE O MŠI SVATÉ XXII.

Wojciech Zagrodzki, CSsR, Janusz Serafin, CSsR

Obřady svatého přijímání IV.

Všichni si vzpomínáme na scénu z evangelia, v níž římský setník prosí Ježíše, aby uzdravil jeho služebníka. Protože se však cítí být nehodným, aby přijal Mistra do svého domu, prosí, aby Ježíš řekl jen jedno slovo, protože to určitě stačí. Jistě si tento člověk, který se v evangeliu objevuje jen na okamžik, nemyslel, že jeho obyčejná, spontánní slova budou až do konce světa říkat miliony křesťanů na celém světě: „Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel, ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena“. Určitě nejsme hodni přijímat Tělo Páně, nejsou toho hodni ani ti nejvíce svatí. S hlubokou pokorou vyznáváme tuto nehodnost před tím, než vykročíme k oltáři, abychom přesto Tělo Páně přijali. Ano, nejsme hodni, ale jsme poslušni Ježíšovy výzvy, abychom to činili. O něj se opíráme, na něj se odvoláváme, a ne na naše zásluhy, nikoli na naši takzvanou bezhříšnost. Jsme ubozí a nemocní, ale právě proto potřebujeme lékaře, a Ježíš ustanovil eucharistii kvůli tomu jako lék. Proto by nebylo správné, kdyby se někdo bránil svatému přijímání kvůli své nehodnosti a hříšnosti. Tomu, abychom přijali Tělo Páně, brání pouze těžký hřích, který má proto být dříve odpuštěn ve zpovědnici.

Existuje mnoho forem podávání svatého přijímání. Vkleče, vestoje, když věřící přicházejí v zástupu, do úst, na ruku. Který způsob je nejlepší? Zdá se, že v těch emocích, které v církvi budí tato otázka, pokud na to přijde řeč, je cosi nezdravého. Je pravda, že bychom měli umět bránit svůj názor, ale je třeba také ctít názor druhých, a nakonec musíme umět dát zaznít hlasu učitelského úřadu církve. A jeho stanovisko je jasné – všechny formy jsou rovnoprávné.

Když přicházíme ke svatému přijímání, na slova rozdávajícího: „Tělo Kristovo“ odpovídáme „Amen“. O významu tohoto slova byla řeč už výše, je tedy jasné, co znamená: „Ano, vím, že je to Kristovo Tělo, je mi jasné, že to není oby-

čejný chléb, jsem si vědom, proč jej přijímám a jaké tím na sebe беру závazky. Kéž by se pro mě toto Tělo stalo pokrmem k životu věčnému a ne odsouzením v den Božího soudu.“

Je jasné, že by bylo vhodné za tak veliký dar, jakým je Tělo Syna Božího, nějak poděkovat. Formy tohoto díkůčinění mohou být různé: může to být delší modlitba v mlčení, může to být také zpěv, nikoli však mechanický a bezduchý, jen proto, že všichni ostatní zpívají. Má to být zpěv, který plyne z hloubi srdce, zpěv z vděčnosti. Často slyšíme výrok sv. Augustina: „Kdo zpívá, dvakrát se modlí.“ Ve skutečnosti však biskup z Hippo řekl: „Kdo dobře zpívá, dvakrát se modlí.“ Dobrý zpěv na tomto místě znamená zpěv, který vyvěrá z hloubky srdce, zpěv který vyjadřuje lásku nebo přinejmenším touhu po ní. Ať je forma díkůčinění jakákoli, mělo by být delší, někdy značně delší, než bývá zvykem v našich kostelích. Liturgie, která je determinována hodinovými ručičkami, ztrácí svůj posvátný charakter.

Díkůčinění po svatém přijímání zakončuje a shrnuje modlitba kněze, která je zpravidla prosbou, aby přijetí Těla Páně přineslo plody svatosti v našem životě a abychom se stávali podobni svatému chlebu, který jsme před chvílí přijali – připraveni denně se rozdávat.

(Převzato z pastorační a teologické revue polských redemptoristů „Homo Dei“, přeložil a upravil Stanislav Přibyl, CSsR)

Významné akce a poutě

16. 12.	6.00	Roráty
23. 12.	6.00	Roráty
24. 12.		4. neděle adventní – mše svatá v 6.00, 7.30, 9.00 a 11.00
24. 12.	16.00	Štědrovečerní mše
25. 12.		Boží hod vánoční – mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30, nešpory v 16.15
26. 12.		Svátek sv. Štěpána – mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30
31. 12.		Svátek Svaté Rodiny – mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30, nešpory v 16.15
31. 12.	22.30	Mše svatá na začátek občanského roku
1. 1.	2007	Slavnost Matky Boží Panny Marie – mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30
6. 1.		Slavnost Zjevení Páně (Tří králů) – mše svaté v 6.00, 7.00, 9.00, 11.00 a 17.00
7. 1.		Svátek Křtu Páně – mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30, nešpory v 16.15
16. 6. – 17. 6.		Korunovace (275. výročí)
18. 8. – 19. 8.		Poutní slavnost

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2007

Při plánování exercicií na rok 2007 jsme se rozhodli nerozlišovat kurzy podle skupin exercitantů, ale tématicky. Všechny uvedené kurzy pokud není výslovně napsáno, pro koho jsou určeny, jsou zaměřeny všeobecně pro muže i ženy, manžele i svobodné, staré i mladé.

- 26. 1. – 29. 1. Posvěcení času (pro ty, kteří se chtějí začít modlit breviář, a nevědí jak) – P. Petr Beneš, CSsR
- 22. 2. – 25. 2. „Budou vzhlížet ke mně, kterého probodli.“ (uvedení do postní doby) – P. Petr Beneš, CSsR
- 5. 3. – 9. 3. „On nás miloval dříve.“ (pro manželské páry a osoby žijící v manželství) – P. Vladimír Málek
- 12. 3. – 14. 3. Setkání pastoračních asistentů – P. Vladimír Málek
- 25. 3. – 28. 3. Exercicie pro varhaníky a kostelní spolupracovníky – P. Oldřich Máša (Opavská varhanická škola)
- 1. 5. – 5. 5. Učení o Marii (spiritualita mariánských dogmat) – P. Petr Beneš, CSsR
- 20. 5. – 24. 5. Exercicie Arcidiecézní charity Praha
- 29. 5. – 2. 6. „To činite na mou památku.“ (jak se modlit mši svatou) – P. Petr Beneš, CSsR
- 11. 6. – 15. 6. City v duchovním životě (pro ženy) – P. Josef Michalčík, CSsR
- 18. 6. – 22. 6. Exercicie pro ženy – P. Zdeněk Šilhánek, CSsR
- 16. 7. – 20. 7. „Pojďte a uvidíte.“ (o duchovním doprovázení pro katechety, pedagogy, studenty pedagogických oborů a pastorační asistenty) – P. Petr Beneš, CSsR
- 13. 8. – 18. 8. Exercicie pro pedagogy a katechety – P. Jaroslav Brož
- 19. 8. – 25. 8. Exercicie pro kněze – P. Jaroslav Brož
- 3. 9. – 7. 9. Exercicie pro ženy – P. Zdeněk Šilhánek, CSsR
- 12.10. – 14.10. Setkání pastoračních asistentů – P. Vladimír Málek
- 23.10. – 27.10. „Nalomenou třtinu nedolomí.“ (dny duchovního povzbuzení, sdílení a modlitby pro ty, kterým se momentálně jejich kříž zdá až příliš těžký) – P. Petr Beneš, CSsR
- 4.11. – 10.11. Exercicie pro kněze – P. Vladimír Málek
- 11. 11. – 17. 11. „Kněz a jeho osobní vztah ke Kristu“ (exercicie pro kněze) – kardinál Miloslav Vlk
- 22. 11. – 25. 11. Exercicie pro zdravotníky a pracovníky ve zdravotnictví – Mons. Aleš Opatrný
- 25. 11. – 30. 11. „Duchovní život kněze“ (exercicie pro kněze) – Mons. Josef Žák
- 2. 12. – 6. 12. Exercicie Arcidiecézní charity Praha
- 6. 12. – 9. 12. „He, tvůj král přichází.“ (uvedení do adventní doby) – P. Petr Beneš, CSsR

Hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

- 21. 12. 15.00 – 7. 1. 17.00 Výstava betlémů (muzeum a Mníšecká kaple)
- 24. 12. 16.00 F. X. Brixi: Missa in D, koledy
- 25. 12. 9.00 J. V. Rathberger: Missa civilis, pastorely
- 26. 12. 16.30 Vánoční koncert Svatohorského chrámového sboru:
F. X. Brixi: Missa in D, J. Křička: Panenka Maria po světě
chodila, K. Stecker: Koleda, pastorely českých autorů
- 6. 1. 18.00 Tříkrálový koncert: půlhodinka s tříkrálovou hudbou napříč staletími

Bohoslužby na Svaté Hoře

- Neděle:** 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin. V 15.00 hodin modlitba posvátného růžence. V 16.15 hodin zpívané nešpory
- Pondělí - sobota:** 6.00, 7.00, 9.00 a 17.00 hodin. V 16.30 hodin modlitba posvátného růžence.
- Každý pátek** v 7.00 hodin je mše svatá obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské.
- Ve čtvrtek** po odpolední mši svaté je adorace.
- V postní době** je křížová cesta v pátek od 16.15 a v neděli od 14.45 hod.
- Příležitost ke svátosti smíření:** půl hodiny přede mší svatou. Na požádání kdykoli.
- Svátost křtu:** Je vhodné, aby rodiče křtěného dítěte absolvovali přípravu ve své farnosti.
- Svátost manželství:** Je třeba, aby se zájemci o tuto svátost o ni ucházeli u faráře v místě svého bydliště.

Úřední hodiny farního úřadu:

Pondělí – pátek: 9 – 12; 13 – 15.30 hod.

Svatohorské poutní muzeum

Stálá expozice a sezónní výstavy; Prodejna knih a poutního zboží

Zajišťuje: Sacromontana, s.r.o., IČ: 27363261, DIČ: CZ27363261

Odpovědná osoba: Alena Heverová
Tel.: +420 318 429 943
nebo mobil +420 731 619 800

e-mail: prohlidka@svata-hora.cz

Po – So I. – III. IV. – V. VI. – VIII. IX. – X. XI. – XII.
10 – 15 9 – 16 9 – 17 9 – 16 10 – 15

Ne I. – XII. 9 – 17

Průvodcovská služba

IV. – IX. v otevírací době stálé expozice; poslední prohlídka začíná hodinu před zavírací dobou. Prohlídka areálu Svaté Hory včetně návštěvy uzavřených prostor s průvodcem.

Prohlídku větších skupin je vhodné rezervovat. Po předchozí domluvě je možné zajistit prohlídku i mimo otevírací dobu. Všechny rezervace je nutné objednávat písemně, e-mailem nebo faxem.

Prohlídka v češtině: 50,- / 30,-; cizojazyčný výklad: 70,- / 50,-; rodinné vstupné: 130,-; děti do 6 let zdarma.

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Římskokatolická farnost Svatá Hora, 261 80 Příbram II. – 591, tel. 318 429 930, fax 318 429 934, e-mail: basilica@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15,- Kč + poštovné). Řídí redakční rada, zodpovídá P. Stanislav Příbyl. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s.r.o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a.s., okresní pobočka Příbram, č. ú. 520395309/0800.
Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Nástěnný kalendář Svatá Hora 2007

Sacro Montana®

Obsahuje měsíční kalendárium s fotografiemi P. Stanislava Příbyla a Jana Traxlera, které ukazují umělecké skvosty i dění na Svaté Hoře a krátký historický úvod ve třech jazycích (čeština, angličtina, němčina). Vhodné jako dárek domů i do zahraničí. Vyšlo Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří.

K dostání ve Svatohorském poutním muzeu za 99,- Kč.

Kontakt: e-mail: prohlidka@svata-hora.cz, tel.: +420 318 429 943

Svatá Hora

2007

Středočeský kraj

Kalendář byl vydan za podpory EU, SROP, Středočeského kraje

SVATÁ HORA

Kam nás to na zemi povede, nevím, a nemusíme se předčasně na to tázat. To však víme, že těm, kteří milují Pána, vše prospěje k dobrému.

Sv. Terezie Benedikta od Kříže